

© Jouke Altenburg

Tsjielp!!

Natuur- en Vogelwacht Culemborg e.o.

50 jaar

Digitale nieuwsbrief editie januari 2026– nr. 180

NVWC-activiteiten januari 2026

© Frans Waroux

Woensdagavond 7 januari Nieuwjaarsbijeenkomst

Traditiegetrouw luiden we het nieuwe jaar in met een gezellig samenzijn in ons clubgebouw De Steenuil. Op deze avond kijken we terug op het afgelopen jaar met voorzitter Kars Veling en maken we plannen voor het nieuwe jaar. We hopen dat er weer veel mensen aanwezig zullen zijn.

Zoals gebruikelijk zijn er de overheerlijke oliebolletjes, gemaakt door de kleindochter van Frans Waroux. Er zijn zelfs bezoekers die alleen al voor deze smakelijke traktatie komen! Overdag gebakken en 's avonds liggen ze te pronken op de drankentafel.

Tot ziens op woensdag 7 januari

Tijd: 20.00 – 22.00 uur (u bent welkom vanaf 19.30 uur)

Locatie: De Steenuil, Steenovenslaan 20, Culemborg

Uitnodiging deelname enquête Hak-al en Tsjielp!! – we horen graag van je!

De redactie van de Hak-al heeft een korte enquête gemaakt. Naast vragen over de Hak-al horen we ook graag wat je vindt van de Tsjielp!! Jouw mening helpt onze media nog interessanter, leuker en relevanter te maken voor al onze leden.

Gebruik de QR-code om naar de enquête te gaan of gebruik deze [link](#).

De enquête sluit op **1 februari 2026**.

Alvast hartelijk dank voor je tijd en input!

© Gerrit Jan Klop

Vogels in de buurt: Geen excursie in januari!

De vogelexcursies vinden plaats op de eerste zaterdag van de maand, behalve in januari en augustus.

Eerstvolgende excursie: 7 februari

10-01-2026

© Beide foto's: NVWC Knotwerkgroep

Knotwerkgroep

Zaterdag 10 januari 2026

Locatie: Werk aan het Spoel – Armenboomgaard

Aanvang 9.00 uur tot ongeveer 14.00 uur

Op de eerste snoeidag van dit jaar gaan wij de vrijwilligers van het Geldersch Landschap en Kasteelen ondersteunen, die zich bezighouden met het landschapsbeheer in de armenboomgaard en uiterwaarden tussen Werk aan het Spoel en Fort Everdingen.

De knotwilgen rondom de boomgaard zijn na 4 jaar toe aan een snoeibeurt. Vanwege de biodiversiteit wordt één van de twee rijen gesnoeid. Inschatting is, dat het met een grote opkomst en goede weersomstandigheden in een zaterdag kan lukken. Zo niet dan vindt het vervolg plaats op zaterdag 31 januari.

Hout kan worden meegenomen, het restant wordt te zijner tijd versnipperd.

Bereikbaarheid

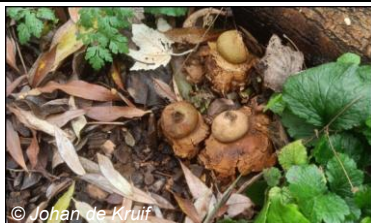
De locatie ligt naast Werk aan het Spoel in de uiterwaard aan de Goilberdingerdijk. Fietsen en auto's graag parkeren bij de parkeerplaats van Werk aan het Spoel en niet op de dijk. De ingang van de boomgaard is dan slechts enkele tientallen meters lopen voorbij het restaurant.

Voor nadere info over benodigdheden en het wel of niet doorgaan van de snoeidag, zie het [bericht](#) op onze website.

Resterende snoeidagen dit winterseizoen: 31 januari en 21 februari

11-01-2026 	Natuurfilm in De Franche School: Koyaanisqatsi Op zondagmiddag 11 januari draait de derde van vier natuurfilms in de serie van 2025-2026, die De Franche School samen met de NVWC organiseert. Aan de hand van een beeldenreeks, gemonteerd op de tonen van de muziek van Philip Glass, toont de regisseur ons het verval van de natuur, te wijten aan menselijke interventie. Een experiment met licht, snelheid, geluid en kleur; dit alles op het cursorische muziekthema. De titel werd ontleend aan de taal der Hopi-Indianen en betekent zoveel als 'Het leven uit de balans'. Een film die slechts in de bioscoop op een zo groot mogelijk scherm tot zijn recht kan komen. Klik hier voor meer info en kaarten bestellen. NVWC-leden hebben korting: gebruik hiervoor tijdens het bestellen de code NVWCId. De prijs is inclusief drankje.
21-01-2026 © Alle foto's: Arjan Brenkman, Berry Lucas, Gerrit Jan Klop	Lezing: Culemborgse vogelaars in Marokko In april 2025 maakten drie NVWC'ers, Arjan Brenkman, Berry Lucas en Gerrit Jan Klop, een prachtige vogelreis door Marokko om de randen van ons vogelboek op te zoeken. Op deze avond nemen zij ons mee van de besneeuwde bergen in de Hoge Atlas, via de uitgestrekte steenwoestijn en de zandwoestijn van het oosten, naar de Atlantische kust. Zij zijn door schitterende landschappen gereisd en hebben de gastvrije bevolking leren kennen. Vogels waren het hoofddoel van de reis, maar een echte NVWC'er kijkt natuurlijk ook naar vlinders, libellen en al het andere dat beweegt of bloeit. Te verwachten zijn veel tapuiten, leeuweriken en zandhoenders; vogels die je wel uit je vogelboek kent, maar nog nooit hebt gezien. Hoe vind je een Afrikaans waterhoen op een plek met veel riet? Hoe krijg je woestijnmussen zo gek dat ze op een tent gaan poseren? Naar welke soorten ga je zoeken op een vuilnisbelt tussen de roedels wilde honden? Wat is de kans dat je tussen de kamelen in de zandwoestijn nog twee bekende Culemborgers tegenkomt? Allemaal vragen die tijdens deze avondvullende lezing zullen worden beantwoord. Kortom: kom deze prachtige reis meebeleven! Wanneer: woensdag 21 januari 2026 Waar: 'De Steenuil', Steenovenslaan 20, 4101 AM Culemborg Tijd: 20.00 –22.00 uur (u bent welkom vanaf 19.30 uur) Toegang gratis Aanmelden niet nodig Voor meer informatie: Annette van Berkel lezingcoor@nvwc.nl
24-01-2026 © NVWC Archie	Jeugdactiviteit: Hartje winter in de Zump Een nieuw jaar gaat weer van start, een jaar vol verschillende leuke activiteiten met de jeugd van de NVWC én er staat een heus hemelvaartkamp op de planning. De kerstboom is de deur uit, de oliebollen zijn op en onze eerste excursie van het jaar staat weer voor de deur. Zaterdag 24 januari nemen wij jullie mee naar de Zump, het is dan Hartje Winter. Hopelijk ligt er sneeuw of is het water van de Zump bevroren. Dat levert dan misschien ook wel ijspret op. We gaan de bomen in de Zump onder de loep nemen, we gaan kijken welke boomsoorten er staan en we gaan een spannend spel tussen de bomen doen. Durf jij dit aan? Wij zorgen voor een touw en een blinddoek 😊. Wij zien jullie graag 24 januari bij de ingang van de Zump aan het Pijlkruid. De activiteit begint om 13.30 uur en duurt tot 15.30 uur Ben jij tussen de 6 en 12 jaar, geef je dan op via jeugdcoor@nvwc.nl.
31-01-2026 © NVWC Knotwerkgroep	Knotwerkgroep Zaterdag 31 januari 2026 Locatie: Werk aan het Spoel – Armenboomgaard Aanvang 9.00 uur tot ongeveer 14.00 uur Zie het bericht hierboven bij 10-01-2026. Indien de locatie wijzigt en voor nadere info over benodigdheden en het wel of niet doorgaan van de snoeidag, zie het bericht op onze website.

Nieuws uit de natuur (december 2025)

Leuke waarneming in de NVWC-natuurruimte

Tijdens de klusochtend op 3 december ontdekte Leo van der Kooij een gekraagde aardster in de NVWC-natuurruimte. Voor zover bekend is deze paddenstoel niet eerder in onze tuin gesignaleerd.

Zoogdierenwerkgroep

Op de website staat een aantal mooie [video's](#) en [foto's](#) van onder meer dassenburchten, die door de zoogdierengroep met wildcamera's zijn gemaakt op de beide ecoducten in onze regio en op drie andere plekken.

We zouden ons werkveld het liefst ook nog uitbreiden met vleermuizen en muizen, maar daar ontbreekt het soms aan kennis en vooral menskracht.

De werkgroep draait thans nog op ca. 8 enthousiaste leden. We zouden zeker nog versterking kunnen gebruiken!! Vind je het leuk om eens mee te gaan of mee te helpen met de onderzoekjes, neem dan contact op met zoogdierencoor@nvwc.nl

Nieuws van de knotwerkgroep

Op de zaterdagen 22 november en 13 december zijn ruim 20 vrijwilligers van de knotwerkgroep, het collectief Redichemse Waard en het Geldersch Landschap en Kasteelen aan het werk geweest op de Redichemse Waard. Er zijn in totaal 22 knotwilgen gesnoeid, waaronder één behoorlijk zwaar exemplaar. Bomen langs het toegangspad, aan de plas en het westelijk pad zijn gesnoeid. Gelukkig had de gemeente tijdig zorg gedragen voor de toegankelijkheid door de bramenopslag te klopelen.

Een deel van de knotwilgen met takken van drie jaar of minder komen een van de volgende seizoenen aan de beurt. Rest nog een aantal bomen (ongeveer 12) met zwaarder hout, deze zullen nog dit winterseizoen aan de beurt komen.

Fijn dat Ada en Magda beide dagen voor de eerste ronde koffie, thee en koek/cake hebben gezorgd.

Herman Klomp-jubileumprijs voor steenuilonderzoekers

Eens in de drie jaar kennen Vogelbescherming, de NOU (Nederlandse Ornithologische Unie) en Sovon de Herman Klompprijs toe aan een vogelonderzoeker die zich zeer verdienstelijk maakt voor de Nederlandse veldornithologie. Op zaterdag 29 november werd de prijs voor de dertiende keer uitgereikt, ditmaal aan twee winnaars: de jonge onderzoeker Cornelis Fokker en de landelijke steenuilonderzoekersgroep STONE (met NVWC'er Theo Boudewijn in het bestuur). Lees [hier](#) het hele artikel.

Nieuws van het bestuur

Nieuwjaarsbijeenkomst woensdagavond 7 januari

Het bestuur nodigt u van harte uit om te klinken op het nieuwe jaar! Voor bijzonderheden zie het bericht bovenaan deze Tsjiepl!!

OPROEP: Wie komt ons bestuur versterken?

Al jarenlang hebben we de luxe van maar liefst 7 bestuursleden! Helaas heeft Emmie besloten om te stoppen, maar we zouden wel graag die 7 houden. Wie heeft er zin om met ons te komen besturen? Wil je een keer snuffelen, geef het door, dan kun je alsnog beslissen of je wilt of niet. Op de jaarvergadering in april hopen we een nieuw bestuurslid te kunnen voorstellen. Mail naar bestuur@nvwc.nl.

Hak-al nr. 2025-4 verschenen

Leden hebben deze editie inmiddels in de bus gekregen, maar de Hak-al is [hier](#) online te lezen.

Jaarprogramma's 2026 NVWC en Jeugd

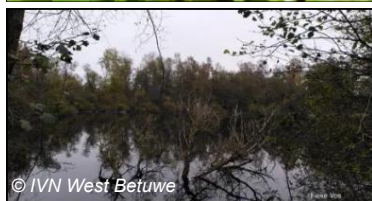
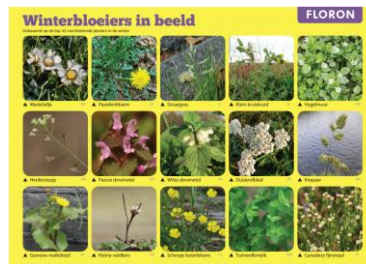
Bestuur en werkgroepen hebben een mooi jaarprogramma samengesteld voor 2026 en Maartje en Ewoud hebben weer leuke activiteiten bedacht voor de jeugdgroep. Beide kalenders zijn aan het einde van deze Tsjiepl!! op aparte pagina's gepubliceerd, zodat je ze kunt uitprinten. Ze zijn ook te vinden naast de agenda op de website en eventuele wijzigingen worden in de kalenders daar en in de Tsjiepl!! vermeld. [Hier](#) vind je de algemene jaarkalender en [hier](#) die van de jeugdgroep.

Eerstvolgende bestuursvergadering: donderdag 22 januari

Activiteiten en berichten van anderen

Activiteiten

Tuintelling.nl en FLORON: t/m 3 januari Eindejaars plantenjacht

De Eindejaars plantenjacht is 25 december begonnen en loopt nog door t/m 3 januari; je kunt nog meedoen!

We weten maar weinig van planten die midden in de winter bloeien. Daarom brengen we ze in kaart tijdens de Eindejaars plantenjacht. Jaag je mee? [Hier](#) vind je uitleg; o.a. dat het om wilde en verwilderde planten gaat, en tuinplanten dus niet meetellen.

Stroomhuis Neerijnen: 13 januari Landschaplezing: Ga mee op reis in tijd en ruimte

Marc Argeloo is auteur van het boek 'Natuuramnesie of Hoe we vergeten zijn hoe de natuur er vroeger uitzag'. Het boek, in combinatie met het gelijknamige proefschrift, geeft een boeiende en kritische benadering over hoe we vandaag kijken naar 'onze' natuur... of wat er nog van 'de' natuur over is. Want we zijn enorm veel kwijtgespeeld. Méér dan we ons kunnen voorstellen. Het boek was genomineerd voor de Natuurboekenprijs 2024 van Vroege Vogels en is inmiddels in vijfde druk verschenen. Klik [hier](#) voor meer info en kaarten bestellen.

FLORON: Winterprogramma 'Skip je winterdip'

Om de lange winteravonden door te komen organiseert FLORON elk jaar in de wintermaanden een serie digitale lezingen of quizen.

Elke lezing of quiz begint om 19:30 uur en duurt ongeveer een uur. Voor januari staat op het programma:

- 14 januari: De grote 'staketsel' en rozetten quiz
- 28 januari: Workshop Naaldbomen herkennen

Klik [hier](#) voor meer info, aanmelden en terugkijken van de programma's van de afgelopen twee jaar.

Natuur- en Vogelwacht Vijheerenlanden:

- 15 januari: Lezing Noorwegen Natuur
- 22 januari: Winterwandeling Waterleidingduinen, maximaal 12 personen
 - Inschrijven verplicht. Indien volgeboekt, 2^e tocht op 29 januari
- 29 januari: Lezing: Leven met bevers

Klik [hier](#) voor meer info over bovenstaande activiteiten.

Bijenstichting:

- 15 of 21 januari: gratis informatie-webinar over de cursus 'Hommels herkennen'. Klik [hier](#) voor meer info en aanmelden.
 - De cursus zelf bestaat uit een theorie-webinar op 11 of 19 februari en een praktijkdag in Vorden op 4 juli.
- 4 of 12 februari: gratis informatie-webinar over de workshop 'Solitaire bijen herkennen'. Klik [hier](#) voor meer info en aanmelden.
 - De workshop zelf bestaat uit een theorie-webinar op 4 of 10 maart en een praktijkdag in Vorden op 16 mei.

IVN West Betuwe: 18 januari Winterwandeling in Tichelgaten van Buren

Wandeling met gids. Klik [hier](#) voor meer info.

De Nationale Tuinvogeltelling: 30 januari t/m 1 februari

Meedoen aan de Nationale Tuinvogeltelling is eenvoudig: gedurende een half uurtje tel je de vogels in tuin of balkon op vrijdag 30, zaterdag 31 januari of zondag 1 februari, en meld je de resultaten op [Tuinvogeltelling.nl](#). Ook is er de handige webapp [Mijntuinvogeltelling.nl](#) die helpt bij het herkennen van de vogelsoorten. Aan de hand van foto's en een vragenlijst kunnen de vogels worden benoemd en kunnen de resultaten direct worden doorgegeven. Op zondagavond maakt Vogelbescherming Nederland de top tien van meest getelde vogels bekend. Klik [hier](#) voor meer uitleg.

	Om alvast te noteren: • 7 februari: Landelijke Insectendag van EIS Kenniscentrum insecten ◦ Kijk hier voor meer info en kaarten bestellen. • 7 maart: Landelijke dag van De Vlinderstichting ◦ Meer info volgt hier.
Nieuwsberichten © Eric van Grieken © Wim Rubers © Kars Veling © Rachel Provoost	Vogelbescherming Nederland: • <u>2026 wordt het Jaar van de Steenuil</u> Wie ooit in de felgele ogen van de steenuil heeft gekeken, vergeet dat waarschijnlijk nooit meer. Ze mogen zich dan ook verheugen in een grote populariteit, die overigens omgekeerd evenredig is aan hun geringe omvang (niet veel groter dan een merel). Helaas zien we tegenwoordig veel minder steenuilen op oude schuurtjes of rasterpaaltjes zitten. Daarom vraagt Vogelbescherming Nederland samen met Sovon Vogelonderzoek en de landelijke Steenuilenwerkgroep STONE in 2026 extra aandacht voor de steenuil. Lees hier het artikel. • <u>Hygiënisch vogels bijvoeren: 6 tips</u> Voer jij 's winters de vogels een beetje bij? Doe het dan hygiënisch, anders help je ze van de regen in de drup. Ook de vogelgriep die door het land raast, vraagt om extra maatregelen. Zes tips om zo veilig mogelijk bij te voeren en wat te doen als je onverhoopt een zieke vogel in de tuin treft. Lees hier het artikel. Nature Today • <u>De Vlinderstichting: Verdwenen uit Nederland: moerasparelmoervlinder</u> Vijftien soorten dagvlinders zijn de afgelopen eeuw verdwenen uit Nederland. We zullen de komende tijd regelmatig een van deze soorten onder de loep nemen. Hoe was het vroeger? Waar kwam de vlinder voor? Hoe verdween deze soort en waarom verdween hij? En zou hij nog kunnen terugkeren? Vandaag de tweede in deze serie, de moerasparelmoervlinder. Kijk hier voor het artikel. • <u>De Vlinderstichting: De buxusmot is er nog steeds</u> In 2006 verschenen in Duitsland de eerste buxusmotten. Waarschijnlijk waren ze meegekomen met plantmateriaal uit Japan. Een jaar later waren er ook meldingen uit Nederland en vanaf dat moment namen de aantallen sterk toe. Hoe gaat het nu met de buxusmot? Kijk hier voor het hele artikel • <u>Naturalis: Voor een zeldzame natuurvondst hoef je soms de deur niet uit. De beste natuurvragen van 2025</u> Of je nu aan het strandstruinen bent, een fietsritje maakt of de voordeur binnenstapt: het kan je zomaar gebeuren dat je iets bijzonders ontdekt. Een vondst die ons inzicht in de natuur vergroot. In 2025 kreeg Naturalis ruim 3.000 vragen voorgelegd. Met een kleine greep uit de verrassendste natuurvondsten blikken we terug op het afgelopen jaar. Kijk hier voor het hele artikel.
Colofon	
Versijning	Het NVWC-bestuur stelt “Tsjiepl!!” samen voor NVWC-leden en belangstellenden. “Tsjiepl!!” verschijnt aan het begin van elke maand, m.u.v. augustus en wordt verzonden aan ruim 650 mailadressen.
Aan- en afmelden	Voor aan- en afmelden op “Tsjiepl!!” stuur je een e-mail aan: nieuwsbrief@nvwc.nl. Ook voor het doorgeven van een gewijzigd mailadres.
Lid of donateur worden	Wilt u meer informatie over de NVWC, stuur een e-mail naar bestuur@nvwc.nl. Wilt u lid worden of donateur, klik hier voor meer informatie.
+Copyright	Berichten uit deze nieuwsbrief mogen uitsluitend integraal en met bronvermelding worden overgenomen. Foto's mogen niet zonder toestemming vooraf worden gebruikt.

JAARKALENDER 2026 NATUUR- EN VOGELWACHT CULEMBORG e.o.

Voor actuele informatie zie de website.

Wijzigingen worden ook vermeld in de nieuwsbrief "Tsjiepl!!".

Januari

07 Nieuwjaarsbijeenkomst
10 Knotwilgen snoeien
11 Natuurfilm in De Fransche School
21 Lezing
22 Bestuursvergadering
24 Jeugdactiviteit – Hartje winter
31 Knotwilgen snoeien

Februari

07 Vogels in de buurt, excursie
08 Kopijdatum Hak-al
14 Jeugdactiviteit – Vogelcupcakes maken
18 Lezing
19 Bestuursvergadering
21 Knotwilgen snoeien

Maart

07 Vogels in de buurt, excursie
14 Jeugdactiviteit – NLdoet
18 Lezing
26 Bestuursvergadering
29 Natuurfilm in De Fransche School

April

01 Jaarvergadering
04 Vogels in de buurt, excursie
11 of 18 Jeugdactiviteit – Bioblitz Lanxmeer
15 Lezing
20 Bestuursvergadering

Mei

02 Vogels in de buurt, excursie
09 Slakkeninventarisatie
18 Bestuursvergadering
24 Kopijdatum Hak-al
30 Jeugdactiviteit – Dagvlinders en libellen

Juni

06 Vogels in de buurt, excursie
20 Jeugdactiviteit - Waterbeestjes
22 Bestuursvergadering

Juli

04 Vogels in de buurt, excursie
11 Jeugdactiviteit – Ver weg excursie
13 Bestuursvergadering

Augustus

16 Kopijdatum Hak-al

September

05 Vogels in de buurt, excursie
14 Bestuursvergadering
16 Lezing
19 Jeugdactiviteit - Waterbeestjes

Oktober

03 Vogels in de buurt, excursie
10 Jeugdactiviteit - Bodemdieren
14 Nieuwe ledenavond
15 Bestuursvergadering
21 Lezing

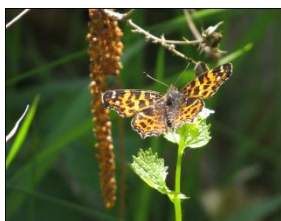
November

07 Vogels in de buurt, excursie
14 Jeugdactiviteit – IJskoude proefjes
15 Kopijdatum Hak-al
18 Lezing
19 Bestuursvergadering
21 Knotwilgen snoeien

December

05 Vogels in de buurt, excursie
12 Knotwilgen snoeien
12 Jeugdactiviteit - Kerststukjes
17 Bestuursvergadering

Elke woensdagochtend is de klusgroep in De Steenuil
Iedereen welkom 9:00 – 12:00 uur
Steenovenslaan 20, 4101 AM Culemborg

JAARKALENDER 2026 jeugdgroep NATUUR- EN VOGELWACHT CULEMBORG e.o.

Als er iets wijzigt, wordt dat gepubliceerd op onze website www.nvwc.nl.

Zie ook de nieuwsbrief "Tsjiepl!!".

De activiteiten vinden plaats op zaterdagmiddag in en om De Steenuil, 13:30 – 15:30 uur.

Steenuil

Januari

24 januari **Hartje winter**

Februari

14 februari **Vogelcupcakes maken**

Maart

14 maart **NLdoet**

April

11 of 18 april **Bioblitz Lanxmeer, definitieve datum volgt**

Mei

30 mei **Dagvlinders en libellen**

Juni

20 juni **Waterbeestjes**

Juli

11 juli **Ver weg excursie**

Augustus

Geen jeugdactiviteit (vakantie)

September

19 september **Waterbeestjes**

Oktober

10 oktober **Bodemdieren**

November

14 november **IJskoude proefjes**

December

12 december **Kerststukjes**

